

UZASADNIENIE

WYROKU W CAŁOŚCI

Decyzją z 27.04.2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł., na podstawie art. 136 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 53 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku z 24.03.2020 r., przyznał B. J. (1) niezrealizowane świadczenie po zmarłym mężu H. J. (1) za okres od 1.03.2020 r. do 31.03.2020 r. w kwocie 1810,17 zł po odliczeniu zaliczki na podatek w kwocie 308,00 zł, tj. w kwocie netto, która wyniosła 1502,17 zł.

/decyzja w aktach ZUS k. 179/

Uznając powyższą decyzję za krzywdzącą B. J. (1) złożyła od niej odwołanie, wnosząc o jej zmianę zarzucając, że od niezrealizowanego świadczenia po jej mężu zmarłym w dniu 2.03.2020 r. pozwany pobrał zaliczkę na podatek dwa razy. Argumentowała, że pozwany od tego samego świadczenia emerytalnego za marzec 2020 r. jej zmarłego męża po raz pierwszy odliczył zaliczkę na podatek wypłacając je do (...), w którym jej mąż przebywał, a po zwrocie tego świadczenia przez (...) w kwocie netto do ZUS w związku ze śmiercią H. J. (1), następnie pozwany po raz drugi odliczył zaliczkę od zwróconego przez (...) do ZUS tego samego świadczenia w kwocie netto. Ponadto odwołująca wniosła o podjęcie na jej rzecz w ramach niezrealizowanego świadczenia po zmarłym mężu również 13-tej emerytury za 2019 rok, do którego prawo nabył przed śmiercią jej zmarły małżonek H. J. (1).

/odwołanie k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie. Pozwany argumentował, że organy rentowe zobowiązane są jako płatnicy pobierać zaliczki miesięczne od wypłacanych bezpośrednio przez te organy emerytur i rent, świadczeń przedemerytalnych i zasiłków przedemerytalnych, nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych, zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, rent strukturalnych oraz rent socjalnych powołując się na ustawę o emeryturach i rentach z FUS w związku z przepisami ustawy z 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U.2019.1387 j.t.zm.). Pozwany wskazał też, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9.01.2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz.U.poz.321), począwszy od 2020 r. organy rentowe są zobowiązane do przyznania i wypłaty dodatkowo rocznego świadczenia pieniężnego w każdym roku kalendarzowym. Jednocześnie ZUS wyjaśnił, że do dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego nie mają zastosowania przepisy dotyczące niezrealizowanych świadczeń (art.136 ustawy emerytalnej).

/odpowiedź na odwołanie k. 5/

Na rozprawie z 15.03.2021 r. wnioskodawczyni poparła odwołanie w dotychczasowym zakresie, wnosząc o nie potrącanie podatku od kwoty netto emerytury zmarłego męża za marzec 2020 r. oraz o uwzględnienie 13-tej emerytury, która przysługiwała jej zmarłemu mężowi. Odwołująca argumentowała, że zwróciła się do ZUS o zwrot niezrealizowanego świadczenia po zmarłym mężu w kwocie 1810,17 zł, ponieważ była to kwota już po odprowadzeniu do Urzędu Skarbowego zaliczki na podatek od emerytury przez ZUS, którą to kwotę już jako kwotę netto Zakład przekazał do (...), do którego przekazywane było świadczenie jej zmarłego męża w wysokości 70%. Z powyższego skarżąca wywodziła, że skoro w/w kwota była kwotą netto, to taką samą kwotę powinna była od ZUS otrzymać jako kwotę netto niezrealizowanego świadczenia po zmarłym małżonku za marzec 2020 r. Wyjaśniła, że (...) zwrócił to świadczenie do ZUS 11.03.2021 r. Pełnomocnik ZUS wniósł natomiast o oddalenie odwołania.

/e-prot. z 15.03.2021 r.: 00:00:24, 00:03:26/

W piśmie procesowym z 21.04.2021 r. wnioskodawczyni podtrzymała dotychczasowe stanowisko, podkreślając, że po śmierci męża przysługuje jej całe niezrealizowane świadczenie emerytalne w kwocie netto 2703,85 zł, pomimo rozbicia tej kwoty na kilka wypłat. Dodała, że skontaktowała się z Urzędem Skarbowym, który powołując się na Ordynację podatkową potwierdził, że tylko raz można potrącić podatek dochodowy od kwoty brutto tego samego świadczenia, nigdy zaś od kwoty netto. Podała, że emerytura po zmarłym mężu za marzec 2020 r. przysługiwała jej w całości w kwocie brutto 2972,46 zł oraz dodatek pielęgnacyjny w kwocie brutto 229,91 zł. Wyjaśniła, że od tego świadczenia ZUS potrącił podatek dochodowy do Urzędu Skarbowego w kwocie 231 zł, składkę na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 267,52 zł. Z powyższego odwołująca wywodziła, że po śmierci męża wypłata niezrealizowanego świadczenia na jej rzecz powinna zostać dokonana w kwocie 2703,85 zł bez żadnych potrąceń

/pismo procesowe wnioskodawczyni - k. 27/

Na rozprawie z 19.05.2021 r. wnioskodawczyni zmodyfikowała odwołanie w ten sposób, że podtrzymała je w takim zakresie w jakim wniosła o przyznanie jej prawa do niezrealizowanego świadczenia po zmarłym mężu w pełnej kwocie netto w jakiej przysługiwało jej mężowi za marzec 2020 r., natomiast w zakresie żądania dotyczącego niezaliczonej do niezrealizowanego świadczenia 13-tej emerytury męża za 2019 rok oświadczyła, że nie kwestionuje zaskarżonej decyzji. Pełnomocnik ZUS wniósł natomiast o oddalenie odwołania.

/e-prot. z 19.05.2021 r.: 00:00:29/

Na ostatnim terminie rozprawy w dniu 13.09.2021 r. wnioskodawczyni podtrzymała odwołanie w w/w zmodyfikowanej ostatecznie postaci, natomiast pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/e-prot. z 13.09.2021 r.: 00:00:01/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca - B. J. (1) była żoną zmarłego w dniu 2.03.2020 r. H. J. (1).

/okoliczności niesporne, a nadto odpis skrócony aktu małżeństwa k. 175 akt ZUS, odpis skrócony aktu zgonu k. 176 akt ZUS/

B. J. (2) była opiekunem prawnym swojego męża H. J. (1), który był całkowicie ubezwłasnowolniony.

/zaświadczenie k. 161 akt ZUS/

H. J. (1) od 28.01.2019 r. przebywał w (...) w Ł..

/okoliczność niesporna, a nadto informacja z (...) k. 156 akt ZUS/

W związku z tym ZUS, zgodnie z art. 139 i 140 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, dokonywał potrąceń z przysługującego H. J. (1) potrąceń do (...) począwszy od należności za marzec 2019 r. z tytułu odpłatności za pobyt w wysokości 70% netto dochodów w kwocie 1810,17 zł miesięcznie. Pozostałą część 30% świadczenia emerytalnego H. J. (1) ZUS przekazywał jak dotychczas na rachunek bankowy uprawnionego.

/pismo ZUS z 15.02.2019 r. k. 159 akt ZUS, pismo wnioskodawczyni do ZUS z 7.06.2019 r. k. 160 akt ZUS, pismo ZUS z 18.06.2019 r. k. 169 akt ZUS/

Za marzec 2020 r. H. J. (1) przysługiwało świadczenie emerytalne w wysokości brutto 2972,46 zł oraz dodatek pielęgnacyjny w kwocie 229,91zł.

/okoliczność niesporna/

W dniu 3.03.2020 r. H. J. (2) poinformowała ZUS o tym, że jej mąż H. J. (1) zmarł w dniu 2.03.2020 r., jednocześnie prosząc Zakład o wstrzymanie przelewu potrącenia ze świadczenia za marze 2020 r. na rachunek (...), a także na rachunek jej męża.

/wiadomość k. 171 akt ZUS/

Mimo to ZUS z przysługującego za marzec 2020 r. świadczenia emerytalnego H. J. (1) potrącił kwotę 1810,17zł netto na rzecz Domu Pomocy Społecznej, a na konto H. J. (1) została przekazana przez ZUS w dniu 5.03.2020 r. kwota 898,68 zł, która nie została zwrócona do ZUS po jego śmierci.

/okoliczności niesporne/

W dniu 11.03.2020 r. w związku ze śmiercią H. J. (1) (...) dokonał do ZUS zwrotu kwoty netto 1810,17 zł potrąconej ze świadczenia za marzec 2020 r.

/okoliczności niesporne/

Odwołująca H. J. (2) złożyła w dniu 31.03.2020 r. wniosek o wypłatę niezrealizowanego świadczenia za marzec 2020 r. po jej zmarłym mężu H. J. (1).

/wniosek k. 173 akt ZUS/

Na mocy zaskarżonej decyzji z 27.04.2020 r. zostało wypłacone wnioskodawczyni niezrealizowane świadczenie po zmarłym mężu H. J. (1) za marzec 2020 r. w kwocie 1502,17zł jako kwocie netto od zwróconej przez (...) do ZUS kwoty 1810,17 zł, którą pozwany ZUS potraktował jako kwotę brutto i potrącił od niej podatek w wysokości 308,00zł.

/decyzja k. 179 akt ZUS/

Pozwany od świadczeń dla H. J. (1) za marzec 2020 r. odprowadził do Urzędu Skarbowego zaliczkę w wysokości 231,00 zł w dniu 6.03.2020 oraz od niezrealizowanego świadczenia za ten miesiąc należnego B. J. (1) w wysokości 308,00 zł w dniu 4.05.2020 r.

/pismo ZUS k. 50/

Gdyby z przysługującego H. J. (1) w marcu 2020 r. świadczenia nie były realizowane potrącenia na (...), to wówczas wysokość niezrealizowanego świadczenia po zmarłym mężu wnioskodawczyni brutto wynosiłaby 3202,37zł ((...),46 + 229,91), a po potrąceniu zaliczki na podatek w kwocie 505,00 zł do wypłaty przysługiwałaby kwota 2697,37zł netto.

/okoliczność niesporna, a nadto pismo ZUS k. 24/

ZUS jako płatnik zaliczki na podatek od dochodu nie przesyła organowi podatkowemu informacji o pobranych miesięcznie zaliczkach. Pozwany jako płatnik sporządza informację roczną o wypłatach dokonanych w danym roku podatkowym, którą przekazuje, po zakończeniu roku, organowi podatkowemu według miejsca zamieszkania osoby otrzymującej świadczenia.

/pismo z Urzędu Skarbowego w Z. k. 45/

Powyższy niesporny stan faktyczny został odtworzony na podstawie powołanych dokumentów, których wartości dowodowej nie kwestionowała żadna ze stron, a i Sąd nie znalazł podstaw do podważania ich wartości dowodowej z urzędu. W istocie spór pomiędzy stronami koncentrował się jedynie co do oceny prawnej bezspornych faktów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 136 ust. 1 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz 291 ze zm.) zgodnie z którym: w razie śmierci osoby, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku - innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

W sprawie nie było bowiem sporu co do tego, że skarżąca jest uprawniona do tego świadczenia.

Z ustalonych w sprawie okoliczności wynika natomiast, że zaskarżona decyzja organu rentowego jest nieprawidłowa jedynie w części dotyczącej wysokości niezrealizowanego świadczenia za marzec 2020 r. po zmarłym mężu wnioskodawczyni - H. J. (1) przysługującego odwołującej H. J. (2).

Oceniając zasadność odwołania Sąd zważył, że zgodnie z art. 8 ustawy z 29.08.1997 r. - Ordynacja podatkowa (Tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 1540 ze zm.), płatnikiem jest podmiot obowiązany na podstawie przepisów prawa podatkowego do obliczenia i pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu.

Zauważyć należy, że zgodnie z art. 34 ustawy z 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 ze zm.; dalej u.p.d.o.f.) - organ rentowy został zaliczony do grona płatników obowiązanych w ciągu roku podatkowego do obliczania i pobierania podatku dochodowego lub zaliczki na ten podatek, a także - w określonych przypadkach - do dokonywania rocznego obliczenia podatku.

Zgodnie natomiast z art. 9 ust. 1 u.p.d.o.f. opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów wymienionych w art. 21, 52, 52a i 52c oraz dochodów, od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku. Źródłami przychodów są stosunek służbowy, stosunek pracy, w tym spółdzielczy stosunek pracy, członkostwo w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną, praca nakładcza, emerytura lub renta (art. 10 ust. 1 u.p.d.o.f.).

Przypomnieć wypada, że zaliczka na podatek dochodowy, którą organ emerytalno-rentowy obowiązany jest odprowadzić od wypłaconych świadczeń, jest częścią dochodu emeryta lub rencisty, którą ubezpieczony nie może dowolnie dysponować, a która przeznaczona jest wyłącznie na pokrycie zobowiązań podatkowych. Taka zaliczka nie może być wliczana do dochodu innej osoby, nawet w przypadku, gdyby pobrała ona świadczenie przeznaczone dla emeryta lub rencisty.

Należy też podkreślić, że ZUS jako płatnik zaliczki na podatek dochodowy od emerytury nie jest organem podatkowym w rozumieniu art. 13 § 1 Ordynacji podatkowej, a czynności przez niego podejmowane w celu obliczenia i pobrania należności podatkowych od podatnika mają jedynie charakter czynności materialno-rachunkowych. W przypadku, gdy pobór podatku dochodowego odbywa się za pośrednictwem płatnika (organu rentowego), płatnik ten odpowiada całym swym majątkiem za podatek nie pobrany od podatnika lub pobrany w kwocie niższej od należnej, chyba że nastąpiło to z winy podatnika. Płatnik odpowiada również za niewpłacenie w terminie pobranego podatku. Dodatkowo niedopełnienie obowiązków obliczania i pobrania podatku oraz niewpłacenie pobranego podatku przez płatnika zagrożone jest sankcjami wynikającymi z ustawy karnej skarbowej.

Mając na uwadze realia badanej sprawy Sąd Okręgowy zważył, że pozwany mając od 3.03.2020 r. informację od wnioskodawczyni o śmierci H. J. (1) w dniu 2.03.2020 r., mimo to wypłacił na rzecz (...) w marcu 2020 r. 70% części świadczenia przysługującego za marzec 2020 r. zmarłemu H. J. (1) w kwocie netto 1810,17 zł. (...) zwrócił zaś w dniu 11.03.2020 r. pozwanemu w/w świadczenie w kwocie netto jako świadczenie nienależne za marzec 2020 r. w związku ze śmiercią małżonka wnioskodawczyni.

W tym miejscu wskazać należy, że Sąd nie miał żadnych wątpliwości, że zwrot w kwocie netto rzeczoności świadczenia przez (...) do ZUS był prawidłowy.

Wyjaśnić należy, że w orzecznictwie sądów jednolicie przyjmuje się od wielu lat regułę, że co do zasady nienależnie pobrane świadczenie podlega zwrotowi w kwocie brutto (por. uchwała SN z 26.04.1994 r., II UZP 9/94 oraz wyrok SN z 17.04.2009 r., I UK 333/08). Tę tezę wywodzi się z faktu, że osoba zobowiązana do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń powinna zwrócić wartość świadczeń w granicach uzyskanych korzyści, a te granice wyznacza kwota brutto. W myśl art. 34 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, organ rentowy jest obowiązany pobierać zaliczki miesięczne od wypłacanych świadczeń. Pomimo że osoba pobierająca świadczenie nie może swobodnie dysponować tą częścią świadczenia, to i tak jest to jej korzyść i część wypłaconego świadczenia. Nienależnie pobrane świadczenie podlegające zwrotowi obejmuje kwotę "brutto", czyli kwotę świadczenia faktycznie wypłaconego osobie pobierającej świadczenie, zwiększoną o kwotę podatku dochodowego od osób fizycznych odprowadzaną przez organ rentowy na rzecz organu podatkowego oraz o składkę na ubezpieczenie zdrowotne, jeżeli została potrącona. W orzecznictwie podkreśla się ponadto, że zwrot na rzecz organu rentowego nienależnie pobranego świadczenia z ubezpieczenia społecznego w kwocie brutto powoduje, że po stronie ubezpieczonego powstaje możliwość ubiegania się o zwrot nadpłaconego podatku dochodowego od osób fizycznych, z którym to żądaniem ubezpieczony może wystąpić do właściwego urzędu skarbowego zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 5 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (tak m.in. Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w wyroku z 30.10.2012 r., III AUa 752/12).

Jednocześnie wskazać należy, że wskazana wyżej reguła nie ma charakteru absolutnego, albowiem w pewnych określonych wyjątkowych przypadkach, ZUS będzie mógł domagać się zwrotu wypłaconego świadczenia jedynie w kwocie netto.

Sąd Okręgowy podziela bowiem pogląd, że zasada zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w kwocie brutto nie dotyczy sytuacji, gdy świadczenie zostało wypłacone nie świadczeniobiorcy, lecz osobie trzeciej (zob. A. Jabłoński, "Zwrot nienależnie pobranego zasiłku chorobowego", Wrocław 2009).

Znajduje to potwierdzenie w wyroku Sądu Najwyższego z 24.01.2001 r., III ZP 35/00 (niepubl.), wydanym w związku z pytaniem prawnym, w którym SN uznał, że obowiązek zwrotu nienależnego świadczenia następuje w granicach uzyskanej korzyści - zatem inna osoba nie ma obowiązku zwrotu zaliczki na podatek dochodowy, jeżeli nie została ona wskazana jako podatnik przy przekazywaniu tej zaliczki na rzecz organu podatkowego. Osoba trzecia, która nienależnie pobrała świadczenie jest obowiązana do jego zwrotu w kwocie netto, a nie brutto. Jest tak dlatego, że nie może ona dokonać odliczenia od podatku, o którym wspominałem wyżej. Wynika to z ogólnego założenia, zgodnie z którym obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia następuje w granicach uzyskanej korzyści - zatem inna osoba nie ma obowiązku zwrotu zaliczki na podatek dochodowy, skoro nie wskazano jej jako podatnika przy przekazywaniu pobranej zaliczki od wypłaconego świadczenia (tak Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 12.06.2001 r., III AUa 742/00).

Można zatem stwierdzić, że wyjątkiem od reguły jest sytuacja, gdy ZUS jest uprawniony do dochodzenia zwrotu nienależnie pobranego świadczenia jedynie w kwocie netto, jeśli osobą zobowiązaną do zwrotu tego świadczenia jest osoba, która nie ma prawa do odliczenia podatku pobranego przez ZUS przy wypłacie świadczeń.

W realiach badanej sprawy powyższe rozważania są istotne o tyle, że (...) jako osoba trzecia zwrócił do ZUS za marzec 2020 r. w związku ze śmiercią H. J. (1) nienależne świadczenie w kwocie netto, nie zaś w kwocie brutto.

Ma to swoje konsekwencje dla oceny zasadności odwołania wnioskodawczyni, albowiem z powyższego wynika, że ZUS odprowadził już zaliczkę na podatek od świadczenia przelanego na rachunek (...) ze świadczenia należnego zmarłemu mężowi wnioskodawczyni za marzec 2020 r.

W przekonaniu Sądu Okręgowego w tym stanie rzeczy brak było podstaw do dokonania przez organ rentowy kolejnego potrącenia zaliczki na podatek dochodowy z należnego B. J. (1) niezrealizowanego świadczenia po zmarłym H. od kwoty netto 1810,17 zł. Zdaniem Sądu Okręgowego świadczenie niezrealizowane po H. J. (1) za marzec 2020 r. powinno bowiem zostać przez pozwanego wypłacone skarżącej w takiej kwocie netto w jakiej przysługiwało ono zmarłemu małżonkowi wnioskodawczyni. Okoliczność, że (...) jako osoba trzecia zwrócił do ZUS w związku ze śmiercią

H. J. (1) za marzec 2020 r. nienależne świadczenie w kwocie netto, którą na rzecz (...) przelał ZUS - nie uprawnia pozwanego do traktowania tejże zwróconej kwoty netto jako kwoty brutto świadczenia niezrealizowanego i ponownego naliczania od tejże kwoty netto podatku przy przyznaniu do niej prawa małżonce zmarłego H. J. (1). Wynika to z treści cytowanego wyżej art. 136 ust. 1 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Uzasadnione zatem okazały się twierdzenia skarżącej, że organ rentowy potrącił od niezrealizowanego świadczenia po H. J. (1) zaliczkę na podatek dochodowy w błędnej wysokości. Skoro bowiem rzeczzone niezrealizowane świadczenie należne B. J. (1) jest tym samym świadczeniem, które dotychczas przysługiwało zmarłemu H. J. (1), no to nie ma w ocenie Sądu żadnych wątpliwości, że powinno ono zostać skarżącej wypłacone w takiej samej wysokości netto w jakiej było potrącane na rzecz (...) z tytułu pobytu jej męża.

W efekcie Sąd nie podzielił argumentacji pozwanego dotyczącej odprowadzanej przez ZUS kwoty podatku dochodowego od osób fizycznych od nienależnego świadczenia po zmarłym H. J. (1) przelanej na rzecz (...), które zostało zwrócone (prawidłowo) przez (...) do ZUS w kwocie netto oraz obowiązku potrącenia po raz drugi już od zwróconej przez (...) kwoty netto świadczenia za marzec 2020 r. jako niezrealizowanego świadczenia po zmarłym H. J. (1) w przypadku odwołującej. W niniejszej sprawie skarżąca słusznie bowiem zarzuciła nadpłatę podatku w związku z dwukrotnym potrąceniem przez pozwanego zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, tj. najpierw od kwoty brutto przysługującego zmarłemu małżonkowi świadczenia za marzec 2020 r. w części potrącanej na rzecz (...), a następnie od zwróconej do ZUS przez (...) (prawidłowo) kwoty netto, jako niezrealizowanego świadczenia przysługującego odwołującej po mężu.

Sąd Okręgowy zważył, że zgodnie z art. 72 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej za nadpłatę uważa się kwotę nadpłaconego lub nienależnie zapłaconego podatku.

Zgodnie zaś z art. 75 § 2 Ordynacji podatkowej, uprawnienie do złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty przysługuje podatnikom, płatnikom i inkasentom oraz osobom, które były współnikami spółki cywilnej w momencie rozwiązania spółki w zakresie zobowiązań spółki. Płatnik lub inkasent jest uprawniony do złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty, jeżeli wpłacony podatek nie został pobrany od podatnika.

Ze złożonego do akt pisma z Urzędu Skarbowego w Z. /k. 45/ wynika, że pozwany ZUS jako płatnik podatku sporządza informację roczną o wypłatach dokonanych w danym roku podatkowym, którą przekazuje, po zakończeniu roku, organowi podatkowemu według miejsca zamieszkania osoby otrzymującej świadczenia.

Mając zaś na uwadze, że pomimo wcześniejszego uzyskania przez ZUS w dniu 3.03.2020 r. informacji od wnioskodawczyni, że jej mąż zmarł 2.03.2020 r. oraz jednoczesnej prośby odwołującej by pozwany nie potrącił w związku z tym w marcu 2020 r. świadczenia na rzecz (...) i nie wypłacał pozostałej części na rachunek zmarłego – pozwany i tak potrącił w marcu 2020 r. nienależne świadczenie na rzecz (...) po śmierci H. J. (1) w kwocie netto, a kwotę zaliczki na podatek dochodowy zmarłego H. J. (1) odprowadził do właściwego Urzędu Skarbowego, Sąd zważył, że płatnik nadpłatę podatku dochodowego może zrekompensować odliczeniem od dochodu wykazanego w zeznaniu rocznym dokonanych w roku podatkowym zwrotów nienależnie pobranych świadczeń, które uprzednio zwiększyły dochód podlegający opodatkowaniu, w kwotach uwzględniających pobrany podatek dochodowy, jeżeli zwroty te nie zostały potrącone przez płatnika (art. 26 ust. 1 pkt 5 u.p.d.o.f.).

Nie jest jednak możliwe ze względów procesowych uwzględnienie w niniejszej sprawie przez Sąd ubezpieczeń społecznych, że w przypadku zwrotu przez (...) (prawidłowo) w kwocie netto nienależnie pobranego świadczenia za marzec 2020 r. po zmarłym H. J. (1), płatnik podatku czyli ZUS może dokonać odliczeń na zaliczkę podatków. Nie taki jest bowiem przedmiot sporu w niniejszym postępowaniu (jego podstawa faktyczna i prawna). Ponadto kwestia ta dotyczy również podmiotów, które nie są stronami tego sporu, bo organów podatkowych. Gdyby przyjąć założenie, że Sąd ubezpieczeń społecznych powinien przyjąć zwrot nienależnie pobranego świadczenia emerytalnego w kwocie netto z uwzględnieniem odliczeń zaliczki na podatek dochodowy w rozliczeniu ZUS, to Sąd ubezpieczeń społecznych musiałby się zająć kwestią ustalania przychodu zmarłego męża wnioskodawczyni (bo od przychodu dokonuje się odliczeń) oraz rozważać treść stosunku prawnego między organem rentowym jako płatnikiem a

innymi podmiotami czyli organami podatkowymi, które nie są stronami procesu (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 7.08.2001 r., III ZP 13/01, OSNAPiUS 2002 nr 2, poz. 35).

W rezultacie Sąd doszedł do przekonania, że w świetle ustalonych okoliczności i powyższych rozważań ZUS, zgodnie z cytowanym wyżej art. 136 ustawy emerytalnej, powinien wypłacić wnioskodawczyni niezrealizowane świadczenie za marzec 2020 r. po zmarłym H. J. (1) w takiej samej kwocie netto w jakiej przysługiwało to świadczenie jej zmarłemu mężowi tj. bez dodatkowych potrąceń zaliczki na podatek dochodowy od zwróconej przez (...) kwoty netto tego świadczenia - jest to bowiem nadal to samo świadczenie, które przysługiwało zmarłemu małżonkowi skarżącej za marzec 2020 r. w kwocie netto 1810,17 zł i odwołująca nabyła uprawnienia do niezrealizowanego świadczenia w takiej właśnie wysokości.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł, jak w sentencji wyroku.

A.P.

z/odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. ZUS (B. G.), wypożyczając akta ZUS